

עין משפט
נר מצוה

יב א ב מיי פ"א מהל' אבות הטומאה ה"ד: יב ג מיי שם פ"י הל"ג סגנו ענין רמז:

תוספות שאנין

לא בעי הערב השמש. וי"ל דהתם כיון דאטבליה ולא היה שם אלא טומאה דטבול יום צריך הערב שמש וכשקיעה בטלה מתורת כלי וטהורה לגמרי כי כל קריעת ושבירה כך הוא דינה שהוא טמא לגמרי ושבורי הטהרה מוציאו מטהומתא כלי ונטהר מטהומתא אבל בעי הערב השמש כדפרי' וכשהכלי בטולת יום ושבורי נטהר מטהומתא טבול יום ולא בעי הערב השמש והא דאמרנ' בפ' דם חטאת כלי חרס שבישל בו חטאת ויצאו חרץ לקליעם ונטמאו ונקבו ונשברו במקום קדוש. אלמא דכלי לא אחר שבירתו מותר להניסו למקום קדוש בלא הערב השמש וכן בגד שיצא חרץ לקליעם ונטמא קודמו ומכניסו במקום קדוש. צ"ל דכל הכנסות דקאמר לאחר הערב השמש. והש"כ לו ר"ת לרבי' משולם על שהביא רביה מאה"כ כדי לקיים הגרסא שמוקד רש"י מי לא ידאך ופינס לא ישיאך חרב העומד במליאתך אנהגן אביאך להודיעך ולהראך פן יודע בחשך פלאך כי נעדרת אחרי סוף הוראה לחפש דבר מעתה לעשות מדות בכלים הנשברים כשבר נבל ודברים וראייתך חסורי חסורא שגהות הג"ה בח"ב כדי להביא ראי' לשיבותך. ואפי' לשיבותך אם תחלה לו קלף אשיב' לך תשובות אלה כי העולם סומכים על תגהותיו וטועים הם וברבייתא זו של ת"כ משובשת היא בכל הספרים שלכמו דאין הצעה של ברייתא. ואותו תשובור יכול ישיברנו ודאי (ת"ל ואותו) וזהו הוא אומר וכלי חרס אשר יגע בו הוב שיבר והפ"י יכול ישיברנו ודאי כלומר הוא ידבב בוב שיבר יכול ישיברנו ממש כדון כלי חרס שמצאו תשוברו והרי הוא אומר בוב שיבר ת"ל אותו אותו אהה שובר ואי אתה שובר כלי חרס של זב אומר ק"י וזה לוי חרס של זב זב דחומר אין טעון שבירה הנוגע בכיוון הקל אינו דין שלא יטעון שבירה ת"ל אותו א"כ למה נאמר ואותו תשובור ויטעון שאין לו טהרה במקוה אלא שבור. ד"א אותו תשובור אותו אתה שבור לתורתו (ובנ"י). ואל תתמה על זה דורשני' דאינו טעון שבירה מקי"ו אפי' דאיכא מיעוט חזרו ודרוש מקי"ו ומקי' למיעוט בדרשא אחריתי וגם בכמה מקומות בתלמוד מצוינו כמו כן וצאנו ולימדנו מברייתא שבצדה בתר"כ נגזר וכוונתו יחזיק יוכל יתצט' בודאי ת"ל וטמאים יהיו לכם דמקיימין אותן בטומאה: מה להצד השוה שבהן שכן יש בהן צד חמור. טבול יום יש במינו אב הטומאה. כלי חרס שנטמא מאוירו. וק' ומה פירכא היא זו הלא אין לך דין שבתלמוד שלא נוכל להקשות בו שיש שם נזל חלקות שו' ע"ש בו צד חמור. וכי האי' גונא אמרי' באלו נערת אלמא קסבר עולא כל היכא דאיתא ממון ומלקות ממונא משלם מילקא לא לקיא וקאמרי דגמרי' מחובל בחבור

ומצדינ' וזממין וצריח' עס הצד השוה ופריך מה להצד השוה שכן יש בהן צד חמור וכן במכות [ד:י] פרי' [הכין] ומאי פירכא היא זו. ואי ר"י דלא פרי' ליה אלא במקום שחצר [חמורן] אין הם במינו אב הטומאה וכן כלי חרס אין לך שום דבר שנטמא מאוירו אלא כלי חרס. וכן בכתובות בעדים וזממין דאינן צריכין [התראה] מה שאין כן בשאר [דברים] וכן בחובל בחבירו דחייב בו' דברים מה שאין כן בשאר מוזיקין וכן במכות וכי האי' גונא בשילוח פ' ד' מיתות דפרי' מה להצד השוה שבהן שכן משונין: מנין לרביעי בקדש שהוא פסול. ולא אמרי' טהור [הוא] בכתורות. ומה מחוסר כפורים בטומאות הצריכות קרבן כגון זב וזבה ויולדת ומצורע שמותר בתרומה ופסול בקדשים. פ' הערל. ג' שפסול בתרומה כדילפי' לעיל מקי"ו דטבול יום דין הוא שיעשה רביעי בקדש וליכא למימר דיו לבא מן הדין להיות כנדון ולימא הכי ג' דפסול

כ"ט:

מטבול יום דשרץ. אדם שנגע בשרץ ראשון לטומאה (ט) היה ולא אב הטומאה וכי טבל הותר לחולין ואסור לתרומה ואפי' לנגיעה דכתיב נמי הערב שמש בכלים צמים יוצא וטמא עד הערב וטהר (ויקרא יח) והא' לנגיעה הוא להשתמש בו תרומה ואשמעינן דכלי טבול יום פסל ליה: **שכן יש צמינו אב הטומאה**. אם היה נוגע כלי זה או אדם זה צמת נעשה אב הטומאה לטמא אדם וכלים תאמר צאכל שצינו נעשה אב הטומאה אפי' ע"י מת דכתיב (צמדבר יט) וכל אשר יגע בו הטמא יטמא ומהכא נפקא לן טמא מת דמטמא אדם וכלים ועל כרחיך צטמא מת שיש לו טהרה במקוה כתיב דהא כתיב לעיל מיניה והזה הטהור על הטמא ורחץ צמים דבר שיש לו טהרה (ט) נעשה אב הטומאה צמגע טמא מת על ידי מגע המת יצאו אוכלים ומשקין וכלי חרש שאין לו טהרה: **כלי חרש יוכיח**.

שאין צמינו אב הטומאה ומטמא את התרומה כשהוא ראשון וכ"ש שפוסלה אף אהה אל תתמה על ככר שני שאע"פ שאין צמינו אב הטומאה יפסול דטעמא לאו צאצ הטומאה תלי: **מה לכלי חרס נו' טבול יום יוכיח**. שאין כלי שטף הכראוי לטבילה מטמא מאוירו ופסיל תרומה: לא ראי'. טבול יום כראי כלי חרש לומר שטעם פסול התרומה תלוי משום שטממא מאוירו דהא טבול יום אינו מטמא מאוירו ופסיל ולא ראי' כלי חרש להיות אב הטומאה צמינו כראי' טבול יום דליכא למימר טעמא דטבול יום דפסיל בתרומה משום דמיון אב הטומאה הוא דהא ליתא להא חומרא בכלי חרש ופסיל: **האז השוה שצנן**. ר"יך אתה לתאז חומר שזה צשיניהם לתלות בו טעם פסול תרומה ומאו כד השוה שצנן שטממאין טבול יום איקרי טמא דכתיב (ויקרא כג) וצא השמש וטהר מכלל דעד השתא טמא וכלי חרש כתיב (שם ט) תנור וכירים יותץ טמאים הם ופוסלין בתרומה וכ"ש ככר שני דפסיל טפי מטבול

יום שהוא טמא ואסור בחולין שיפסול בתרומה: וצכל הספרים כתיב **האז השוה שצנן שמוטר בחולין ופוסל בתרומה**. ולהך לישנא אין אדם יכול לפרש אחיו כלי חרש שמוטר בחולין (י) ופסולין בתרומה וצדוקא גדול יש לפרש כלי חרש הנוקף צמיד פחיל שמניל על חולין שצתוכו חולין מניל על התרומה שצתוכו. והרבה מגמומין ותשוצות וצינות שיעט הגמרא יש צדצר חדא דלא אשכחן דאינו מניל בתרומה דצחגיגה (דף כה). אמר אין חטאת ניילא צצמיד פחיל אצל תרומה לא תנן צה ועוד אין זה פוסל בתרומה דהא לא פסיל מידי אלא אינו מגין ומאיליה היא נטמאת מאהל המת ועוד כל האז השוה שצגמרא שצא ללמוד חומר ר"יך שיהא חמור וזה קל דקאמר האז השוה שצנן שמוטרין בחולין ואין זו שיטה בכל הגמרא. וללשון שפירשתי אל תשיצני מה שאומר כלי חרש יוכיח שהיה לו להציא הוכחה צדצר הדומה לעצול יום שאע"פ שטבור לחולין פסול לתרומה שאין זו תשובה לאין ר"יך הוכחה אלא לקסתר תשובתו שמולה טעם החומרא דפסול תרומה מפני שהוא אב הטומאה וקא מהדר ליה כלי חרש יוכיח שאין צו חומר זה ופוסל וכן שיטת רוב הדיינין כי ההוא דכל הבשר (חולין דף קטו): מנין לצצר צחצל שאסור צהנאה קל וחומר ומה ערלה שלא נעצדה צה עצירה אסורה צהנאה צצר צחצל שנעצדה צו עצירה צצישולו אינו דין שאסור צהנאה מה לערלה שכן לא היתה לה שעת הכושר חמץ צפסח יוכיח מה לחמץ שצו כרת כלאי הכרס יוכיח והא כלאי הכרס נעצדה צו עצירה צוציעת' וחמץ צפסח נמי עבר צצל יראה ולא דמו לערלה צקולא דידה וקא היא' הוכחה: **אד חמור**. טבול יום יש צמינו אב הטומאה כלי חרש מטמא מאוירו: **ורבי יוחנן אד חמור לא פריך**. לא חשיצ ליה פירכא

מטבול יום ואין חומר צצשיניהם שזה: מנין לרביעי קודש שהוא פסול ולא אמרינן טהור הוא כבתרומה: **מחוסר כפורים**. צטומאות הצריכות קרבן כגון זב וזבה ויולדת ומצורע: **שמוטר בתרומה פסול קודש**. ציצמות ילפינן לה צפרק הערל (דף עד:): **שלישי שפסול בתרומה**.

כדילפינן לעיל [ע"א] מטבול יום: **דין הוא שיעשה רביעי קודש**. ולא תימא דיו לצא מן הדין להיות כנדון וינימא הכי שלישי שפסול בתרומה דיו הוא שיהא פסול לקודש דאס כן צטיל ליה הא' קל וחומר דשלישי צקודש לא איצטריך דלא מיעציא דכי היכי דבתרומה אייתניה צקל וחומר מטבול יום הכי נמי אחי קודש צההוא קל וחומר אלא אפילו מן המורה למדנוהו והיינו דקאמר למדנו שלישי לקודש מן המורה הילכך אי אמרינן דיו איפריך ליה קי"ו נו': **מי לא עסקינן**. מי לא מנינן למשמע מינה דאפי' נגע צצמי נמי קאמר לא יאכל דהא צכל טמא כתיב ושני איקרי טמא דכתיב(ז) כל אשר צתוכו יטמא והאי צצצר שלמים כתיב דקדש יניחו: **טעם צריכי**. שטעמו של ר' יוסי שהוא חכם וגדול הדור אינו יודע מהו שלמד רביעי קודש שהרי מקל וחומר זה תשובתו צצלו: **אוכל האז מחמם טבול יום**. שנגע צצטול יום והוא של קדש או של תרומה יוכיח שפסול בתרומה מן המורה דכפרישית לעיל(ז) צצכלים נמי כתיב הערב שמש לגבי תרומה ואינו אלא לנגיעה ואינו עושה רביעי צקודש לרצנן דפליגי עליה דאבא שאול ואמרו טבול יום פוסל צקודש ואינו מטמא לפסול את מי שיחזור ויגע צו. וקא סלקא דעתא דר' יוסי כרצנן צצירא ליה הילכך תשובתו צצלו דא"כ הכי נמי נדרש להאי קי"ו שיפסול אוכל האז מחמת טבול יום את הקודש ומה מחוסר כפורים שמוטר בתרומה פסול צקודש אוכל הנוגע צצטול יום שפסול בתרומה: (ט) **דין הוא שיעשה רביעי קודש: טבול יום פחילה לקודש**. מעלה עשו קודש להיות טבול יום אללו כראשון

לנטומאה ויטמא שני' צקדש זה מזה שאוכל שנוגע צצטול יום נעשה שני ועושה את צצירו שלישי וצניהם קרויין טמאין שמקלקלין את אחרים והשלישי פוסל את הרביעי להיות הוא עצמו פסול אצל לא יפסול את אחרים צצגענו: **רבי מאיר אומר מטמא אחד ופוסל אחד**. הרי הוא כשאר שני שפוסל את התרומה והנוגע צו פוסל את הקודש כך טבול יום הפוסל את התרומה הנוגע צו נטמא פוסל ולפסול עוד אחד: **כך פוסל נו'**. ואין הנוגע צצטול יום פוסל את הקודש אלא הוא עצמו פסול: **ממאי דרבי יוסי כרצנן צצירא ליה**. דתהוי תשובה צצלו דילמא כאבא שאול צצירא ליה. והוא הדין דהוה מני רב פפא למימר דילמא כר' מאיר צצירא ליה ואין כאן עוד תשובה דהא עביד רביעי אלא רצותא נקט כלומר מאן למאן לן דלא מחמיר כאבא שאול דילמא כוותיה צצירא ליה דילמא האז מחמת טבול יום אם של קודש הוא מטמא אחד ופוסל אחד דההוא דנגע ציה פסיל ליה דלאורייתא ואפילו הי קמא תרומה פסול לקודש מקל וחומר ממחוסר כפורים כדדריש רבי יוסי לעיל ודריש ליה נמי האז ומה מחוסר כפורים שמוטר בתרומה פסול לקודש אוכל תרומה האז מחמת טבול יום שפסול בתרומה אינו דין הוא שיעשה רביעי צקדש (י) והיכא דהוה ליה דקודש עצוד רצנן מעלה שיטמא אחד ויפסול אחד: **דאי סלקא דעסך כאבא שאול צצירא ליה**. (י) מקל וחומר דמחוסר כפורים פסיל לקמא וממעלה דרצנן פסול ליה כיון דמלאורייתא פסיל ליה לההוא דנגע ציה ליייתה לרביעי צקודש מאוכל האז מחמת טבול יום: **ומה אוכל האז מחמם טבול יום דטבול יום**. שצא מכחו שרי בחולין עושה רביעי צקודש כלומר פוסל את הקודש מקל וחומר ממחוסר כפורים: **שלישי**

כדפי' לעיל דבכלים נמי בעי הערב השמש ואינה אלא לנגיעה ואינו עושה רביעי בקדש לרצנן דפליגי עליה דאבא שאול ואמרו טבול יום פוסל את הקדש ואינו מטמאו לפסול את מי שיחזור ויגע. וסי' דר' יוסי כרצנן סבירא ליה הילכך תשובתו צצוד דא"כ ה"נ נדרשני' להאי קי"ו שיפסול אוכל האב מחמת טבול יום את הקדש ומה מחוסר כפורים שמוטר בתרומה פוסל הקדש אוכל הנוגע בטבול יום שפסול בתרומה [אנינן] דין שיעשה רביעי בקדש. כל"ה. טבול יום תחלה לקדש מעלה עשו בקדש להיות טבול יום אצלו כראשון לטומאה ויטמא שנים שנים בקדש זה מזה האוכל שנגע בטבול יום יטמא חבור הנוגע בו ושניהם קרויין טמאים שמקלקלים את אחרים והג' פוסל את הד' להיות הוא עצמו פסול אבל לא יפסול אחרים כצגענו. ר' מאיר אומר מטמא אחד ופוסל אחד הרי הוא כשאר שני שפוסל התרומה והנוגע בו פוסל הקדש כך טבול יום הפוסל בתרומה הנוגע בו

כ"שם שהמים פרק חמישי סוטה

הואיל ואין חומר צצשיניהם שזה: מנין לרביעי קודש שהוא פסול ולא אמרינן טהור הוא כבתרומה: **מחוסר כפורים**. צטומאות הצריכות קרבן כגון זב וזבה ויולדת ומצורע: **שמוטר בתרומה פסול קודש**. ציצמות ילפינן לה צפרק הערל (דף עד:): **שלישי שפסול בתרומה**.

כדילפינן לעיל [ע"א] מטבול יום: **דין הוא שיעשה רביעי קודש**. ולא תימא דיו לצא מן הדין להיות כנדון וינימא הכי שלישי שפסול בתרומה דיו הוא שיהא פסול לקודש דאס כן צטיל ליה הא' קל וחומר דשלישי צקודש לא איצטריך דלא מיעציא דכי היכי דבתרומה אייתניה צקל וחומר מטבול יום הכי נמי אחי קודש צההוא קל וחומר אלא אפילו מן המורה למדנוהו והיינו דקאמר למדנו שלישי לקודש מן המורה הילכך אי אמרינן דיו איפריך ליה קי"ו נו': **מי לא עסקינן**. מי לא מנינן למשמע מינה דאפי' נגע צצמי נמי קאמר לא יאכל דהא צכל טמא כתיב ושני איקרי טמא דכתיב(ז) כל אשר צתוכו יטמא והאי צצצר שלמים כתיב דקדש יניחו: **טעם צריכי**. שטעמו של ר' יוסי שהוא חכם וגדול הדור אינו יודע מהו שלמד רביעי קודש שהרי מקל וחומר זה תשובתו צצלו: **אוכל האז מחמם טבול יום**. שנגע צצטול יום והוא של קדש או של תרומה יוכיח שפסול בתרומה מן המורה דכפרישית לעיל(ז) צצכלים נמי כתיב הערב שמש לגבי תרומה ואינו אלא לנגיעה ואינו עושה רביעי צקודש לרצנן דפליגי עליה דאבא שאול ואמרו טבול יום פוסל צקודש ואינו מטמא לפסול את מי שיחזור ויגע צו. וקא סלקא דעתא דר' יוסי כרצנן צצירא ליה הילכך תשובתו צצלו דא"כ הכי נמי נדרש להאי קי"ו שיפסול אוכל האז מחמת טבול יום את הקודש ומה מחוסר כפורים שמוטר בתרומה פסול צקודש אוכל הנוגע צצטול יום שפסול בתרומה: (ט) **דין הוא שיעשה רביעי קודש: טבול יום פחילה לקודש**. מעלה עשו קודש להיות טבול יום אללו כראשון

לנטומאה ויטמא שני' צקדש זה מזה שאוכל שנוגע צצטול יום נעשה שני ועושה את צצירו שלישי וצניהם קרויין טמאין שמקלקלין את אחרים והשלישי פוסל את הרביעי להיות הוא עצמו פסול אצל לא יפסול את אחרים צצגענו: **רבי מאיר אומר מטמא אחד ופוסל אחד**. הרי הוא כשאר שני שפוסל את התרומה והנוגע צו פוסל את הקודש כך טבול יום הפוסל את התרומה הנוגע צו נטמא פוסל ולפסול עוד אחד: **כך פוסל נו'**. ואין הנוגע צצטול יום פוסל את הקודש אלא הוא עצמו פסול: **ממאי דרבי יוסי כרצנן צצירא ליה**. דתהוי תשובה צצלו דילמא כאבא שאול צצירא ליה. והוא הדין דהוה מני רב פפא למימר דילמא כר' מאיר צצירא ליה ואין כאן עוד תשובה דהא עביד רביעי אלא רצותא נקט כלומר מאן למאן לן דלא מחמיר כאבא שאול דילמא כוותיה צצירא ליה דילמא האז מחמת טבול יום אם של קודש הוא מטמא אחד ופוסל אחד דההוא דנגע ציה פסיל ליה דלאורייתא ואפילו הי קמא תרומה פסול לקודש מקל וחומר ממחוסר כפורים כדדריש רבי יוסי לעיל ודריש ליה נמי האז ומה מחוסר כפורים שמוטר בתרומה פסול לקודש אוכל תרומה האז מחמת טבול יום שפסול בתרומה אינו דין הוא שיעשה רביעי צקדש (י) והיכא דהוה ליה דקודש עצוד רצנן מעלה שיטמא אחד ויפסול אחד: **דאי סלקא דעסך כאבא שאול צצירא ליה**. (י) מקל וחומר דמחוסר כפורים פסיל לקמא וממעלה דרצנן פסול ליה כיון דמלאורייתא פסיל ליה לההוא דנגע ציה ליייתה לרביעי צקודש מאוכל האז מחמת טבול יום: **ומה אוכל האז מחמם טבול יום דטבול יום**. שצא מכחו שרי בחולין עושה רביעי צקודש כלומר פוסל את הקודש מקל וחומר ממחוסר כפורים: **שלישי**

לנטומאה ויטמא שני' צקדש זה מזה שאוכל שנוגע צצטול יום נעשה שני ועושה את צצירו שלישי וצניהם קרויין טמאין שמקלקלין את אחרים והשלישי פוסל את הרביעי להיות הוא עצמו פסול אצל לא יפסול את אחרים צצגענו: **רבי מאיר אומר מטמא אחד ופוסל אחד**. הרי הוא כשאר שני שפוסל את התרומה והנוגע צו פוסל את הקודש כך טבול יום הפוסל את התרומה הנוגע צו נטמא פוסל ולפסול עוד אחד: **כך פוסל נו'**. ואין הנוגע צצטול יום פוסל את הקודש אלא הוא עצמו פסול: **ממאי דרבי יוסי כרצנן צצירא ליה**. דתהוי תשובה צצלו דילמא כאבא שאול צצירא ליה. והוא הדין דהוה מני רב פפא למימר דילמא כר' מאיר צצירא ליה ואין כאן עוד תשובה דהא עביד רביעי אלא רצותא נקט כלומר מאן למאן לן דלא מחמיר כאבא שאול דילמא כוותיה צצירא ליה דילמא האז מחמת טבול יום אם של קודש הוא מטמא אחד ופוסל אחד דההוא דנגע ציה פסיל ליה דלאורייתא ואפילו הי קמא תרומה פסול לקודש מקל וחומר ממחוסר כפורים כדדריש רבי יוסי לעיל ודריש ליה נמי האז ומה מחוסר כפורים שמוטר בתרומה פסול לקודש אוכל תרומה האז מחמת טבול יום שפסול בתרומה אינו דין הוא שיעשה רביעי צקדש (י) והיכא דהוה ליה דקודש עצוד רצנן מעלה שיטמא אחד ויפסול אחד: **דאי סלקא דעסך כאבא שאול צצירא ליה**. (י) מקל וחומר דמחוסר כפורים פסיל לקמא וממעלה דרצנן פסול ליה כיון דמלאורייתא פסיל ליה לההוא דנגע ציה ליייתה לרביעי צקודש מאוכל האז מחמת טבול יום: **ומה אוכל האז מחמם טבול יום דטבול יום**. שצא מכחו שרי בחולין עושה רביעי צקודש כלומר פוסל את הקודש מקל וחומר ממחוסר כפורים: **שלישי**

כדפי' לעיל דבכלים נמי בעי הערב השמש ואינה אלא לנגיעה ואינו עושה רביעי בקדש לרצנן דפליגי עליה דאבא שאול ואמרו טבול יום פוסל את הקדש ואינו מטמאו לפסול את מי שיחזור ויגע. וסי' דר' יוסי כרצנן סבירא ליה הילכך תשובתו צצוד דא"כ ה"נ נדרשני' להאי קי"ו שיפסול אוכל האב מחמת טבול יום את הקדש ומה מחוסר כפורים שמוטר בתרומה פוסל הקדש אוכל הנוגע בטבול יום שפסול בתרומה [אנינן] דין שיעשה רביעי בקדש. כל"ה. טבול יום תחלה לקדש מעלה עשו בקדש להיות טבול יום אצלו כראשון לטומאה ויטמא שנים שנים בקדש זה מזה האוכל שנגע בטבול יום יטמא חבור הנוגע בו ושניהם קרויין טמאים שמקלקלים את אחרים והג' פוסל את הד' להיות הוא עצמו פסול אבל לא יפסול אחרים כצגענו. ר' מאיר אומר מטמא אחד ופוסל אחד הרי הוא כשאר שני שפוסל התרומה והנוגע בו פוסל הקדש כך טבול יום הפוסל בתרומה הנוגע בו

מסורת הש"ס

(א) [ספחים עו. כמדות לב. מות ד': ע' מו"ק כמדות לב. ד"ה שכן וכו' שהאירטו כסוגיא דהכא], (ב) [ספחים יח: חגיגה כד. [תוספתא חגיגה פ"ג], (ג) מעילה ח. ע"ש [מדה עא:], (ד) [ויקרא יא], (ה) [ד"ה מטבול יוס].

תורה אור השלם

1. והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרף והבשר כל טהור יאכל בשר:
ויקרא ז יט

הגהות הב"ח

(א) גמ' שכן יש צהס לז. י"צ עיין בתוספות פרק אלו נעווש דף לב ד"ה שכן יש: (ב) רש"י ד"ה מטבול וכו' לנטומא הוא ולא אב: (ג) ד"ה שכן וכו' טהרה במקוה שצא אב וכו' שאין לנן טהרה במקוה הס"י: (ד) ד"ה וצכל הספרים וכו' ופסול בתרומה ודמזקן וכו' מה למנן בפסח שיש בו כרת: (ה) ד"ה אוכל האז וכו' כדדריש אינו דין הוא: (ו) ד"ה ממאי וכו' צקדש דלויכא דהוה: (ז) ד"ה דאי סלקא וכו' דמקי"ו דמחוסר:

מוסף רש"י
הובא בסוף המסכת.

תום' שאנין (המשך)

בתרומה דיו הוא שיהא פסול בקדש דא"כ בטל קי"ו דלגי בקדש לא איצטריך דלא מיבעיא דכי היכי דאיתתניה בתרומה בקי"ו דטבול יום אחי נמי קדש צההיא קי"ו אלא אפי' מן התורה למדנוהו והיינו דקאמר למדנו ג' לקדש מן התורה הילכך אי אמרי' דיו מפרי' הקי"ו. ל"ה. ומקשי' התוספות תיפוק ליה רביעי לקדש מקי"ו דטבול יום ומה טבול יום שמותר בחולין פוסל בקדש שני שפוסל בחולין אינו דין שיעשה רביעי קדש וכי תימא דדייקי' מן הקי"ו (גמ' [דנעין] לג' אם אינו ענין לג' דהא דייענין ליה מקרא דוהבשר דיו מפרי' וזהו טמא מי לא עסקי' (דרביעי) [דנגע] בשני תנאו ענין לרביעי בקדש. ונראה דאין זה קושיא דלעילום הוה מוקמי' הקי"ו אג'. וכי תימא הא ידעי' ליה מקרא דוהבשר [י"ל] דמילתא דאתא בקי"ו טרח וכתב לה קרא. ומהאי טעמא ניחא דליכא להקשות [ל"ל] קרא דוהבשר ונילוי' ג' בקדש מקי"ו דטבול יום ומה טבול יום שמותר בחולין פסול בקדש שני שפוסל בחולין דין הוא שיעשה ג' בקדש וד' שפסול בתרומה מן החמור כדאמר ולא מילתא היא כדפרי' דמלתא דאתי בקי"ו טרח וכתב לה קרא. וני דלפ"ה ניחא הכל: מי לא עסקי' דנגע בשני. פ"ה דנפקא לן מדכתיב בכל טמא ושני איקרי טמא דכתיב כל אשר בתוכו יטמא: טעם בריבי. שטעם של ר' יוסי שהיה חכם וגדול הדור. אינו יודע מה הוא שלמד רביעי קדש שנקי"ו זה שהרי אוכל האב מחמת טבול יום והיא דקדש או דתרומה ויכוחו שפסול בתרומה מן התורה

^[1] ויכ' תחום' כמדות לב. ד"ה שכן צהס ר"י